

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (insete)** se
plačuje od četverstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 207.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 11. septembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Poučni tečaj „Zveze nar. društev“ v Celju.

Dalje.

Tudi včeraj, drugi dan poučnega tečaja, se udeležba ni poslabšala, temveč še zboljšala. Zlasti smo z veseljem pozdravili naše celjske narodne dame, ki so se včeraj v še lepšem številu udeležile predavanj. Saj je pa včeraj bil tudi „dan narodne vzgoje“ v pravem pomenu besede. G. nadučitelj Ant. Pesek se je obširno ukvarjal z narodno vzgojo naše šolske mladeži, g. urednik Janko Lešničar je poročal mesto obolega g. Andr. Oseta o organizaciji napredne mladine, gosp. dr. Karl Koderman je velezanimivo razpravljal o društvenem pravu in potov. učitelj Ivan Prekoršek o notranjem društvenem življenju.

Kakor včeraj moramo tudi danes za sedaj le podati okostja predavanj. G. Pesek je pri svojem obširnem in skrbno sestavljenem poročilu pričel z vzgojo k narodni zavednosti in ponosu pri starih narodih, osobito pri Grkih in Rimljanih. Biti Rimljan, to je bila zavest, ki je dvigala posameznika in cele mase ljudstva. Vidimo pa tudi jasno pri starih narodih, da kakor hitro je jenjala železna disciplina, kakor hitro je pojenjala narodna samovzgoja, se je začel propad. Narodna ideja kot taka je stara kot človeštvo; od nekdaž že se je bil boj med narodi, samo da oblika tega boja ni bila vedno ista. Mi Slovenci smo temu boju vsled svoje zemljepisne lege, krasote in bogastva naše zemlje tembolj izpostavljeni — kaj čuda, da si moramo vzgajati vedno več in vedno boljših bojevnikov? Ni zadosti, da po svoji rodovitosti prekašamo svoje sosede, gledati moramo tudi, da si ves naraščaj v resnici ohranimo.

Narodna vzgoja se prične v domači hiši z vzgledom, besedo in pesmijo. Ne govorite in

ne klatite nemščine v navzočnosti svojih otrok! Pripovedujte deci o naši zgodovini, o naših bojih in našem trpljenju; pojte z njimi naše narodne pesmi! Skrbite, da bodo govorili vaši otroci lepo in pravilno slovensčino!

V šolski dobi se vrši narodna vzgoja z dobrim vzgledom učiteljstva, s primernim poukom domoslovja in zgodovine, s petjem, čtivom, primernimi izleti in šolskimi slavnostmi, s primernim poukom realij itd. itd. Za mladino, ki je šoli odrasla, je nasvetoval gosp. predavatelj: pritegnitev k društvenemu življenju; mladina naj čita, poje, tumbura, telovadi, igra na gled. odrih; mladina naj potuje in se gospodarsko izobrazuje. Velike važnosti je konečno organizacija našega trgovskega in obrtniškega naraščaja.

Celga krasnega predavanja žal, danes ne moremo objaviti. V debato je posegel urednik Lešničar in razložil, kako si vzgojujejo Srbi za Slavonijo in južno Ogrsko potom društva „Privrednik“ v Zagrebu obrtniški in trgovski naraščaj. Želel si je enake organizacije na Slovenskem, osobito za južno Štajersko, ki je prepleteno z nemškimi trgi in mesti, koder se nam izgublja na stotine obrtnega in trgovskega naraščaja. G. naduč. Knaflič je praktično pokazal, kako se da celo pri ponku nemščine gojiti ljubezen do materinščine. Gospa dr. Kalanova je povdarjala potrebo primerne vzgoje ženskega naraščaja. G. Prekoršek je razpravljal, da mora vedeti vsak šolar, da je njegova prva domovina Slovensko, potem še le Avstrija. Zaključno še govori g. Pesek o krasni nalogi, ki jo lahko opravljajo učiteljice med kmečko žensko mladino.

O organizaciji napredne mladine je spregovoril urednik Lešničar: Agrarno gibanje, ki ga zadnji čas opazujemo na Slovenskem, je prineslo k nam docela nove ideje o pomenu kmečkega stanu za narod in

državo, o njegovi organizaciji, o neizogibni potrebi obrambe lastne zemlje, o političnih zahtevah kmetov itd. itd. Jedno je gotovo: stanovska zavednost našega kmeta se je mogočno prebudila in bode nevzdržno prodirala dalje. In ne le stare je prebudil tek časa, navdušila se je zlasti mladina in kaj čuda, da se je oglasil v vrstah naprednih agrarcev, združenih v Narodni stranki, klic po organizaciji mladine? Niso ga vzbudili mestni gospodje, izšel je iz kmečkih vrst in kaj čuda, da je našel povsod simpatični odmev? — Upoštevati bode predvsem treba, da bode imela bodoča organizacija napredne kmečke mladine, agrarnega našega naraščaja, predvsem stanovski značaj. Na tem temelju se bode razvilo vse njeno bodoče delo. — Nekateri posebni cilji: 1. gojenje demokratizma, pravega tovarištva in prijateljstva; v organizaciji ne sme biti ne siromakov ne bogatašev, temveč samo za istimi visokimi cilji stremeči bratje . . . 2. Probuja ženske mladine. „Le žena, ki se svojemu pravemu poklicu ni odtujila, je prava žena“, je dejala češka pisateljica Miloslava Procházkova na prvem shodu slovanskih žen v Pragi l. 1897. V teh besedah tiči dober kos programa za vzgojo naše kmečke žene. Ravnopravnost s tovariši, delo v javnosti za napredek kmečkega stanu, vzgoja k ljubezni do kmečkega stanu, vzgoja k samozavesti to so le nekateri cilji. Naša bodoča mati ne sme biti politična sovražnica svojega moža, ne sme svojih otrok vzgajati k veri v fatalizem, temveč k veri in zaupanju do samega sebe, v svoje jake moči. Kako ponosna so češka kmečka dekleta, da se jih je postavilo v organizaciji češke agrarne mladine na stopnjo ravnopravnosti s tovariši! Kot apostolke so obljubile iti v dalnje vesnice, da probude narodno in stanovsko za-

vest pod vaškimi strehami. . . Neverjetno je, koliko agitatorične sile tiči v navdušenih mladenkah, koliko žilave delavnosti, a mi doslej te delavnosti nismo upoštevali. . . Govornik se je na to ukvarjal s praktičnim delom v okvirju organizacije, v kolikor se tiče ženske mladine: zasebni pogovori, sestanki, čtivo, zdravniška predavanja o pomoči v sili in postrežbi bolnikov itd. itd. — Glavni cilj napredne organizacije kmečke mladine bode seveda 3. izobraževanje članov z vsemi tozadevnimi pripomočki; 4. gojenje trdne discipline, narodne zavesti itd; 5. gojenje zmernosti in varčnosti. — O notranji uredbi in načrtih glede organizacije je govornik tudi obširnejše razpravljal, vendar to za sedaj še ne spada v javnost. O predavanju, ki je bilo navdušeno aklamirano, se je razvelj daljši pogovor.

Politična kronika.

Z Blenerthove konference. Nemški delegati so izjavili, da imajo edino le ta namen omogočiti konstituiranje češkega deželnega zbora, o nadaljnjem postopanju Nemcev in o njih bodoči taktiki bode odločil shod vseh nemških poslancev iz Češkega. Dne 19. t. m. skliče deželni maršal princ Lobkovic konferenco klubovih predsednikov, na kateri se bode razpravljalo o delovnem programu deželnozborskega zasedanja. Češki deželni poslanci se snidejo 19. t. m. na skupno posvetovanje. Istega dne se vrši tudi posvetovanje zastopnikov fevdalnega veleposestva. Čehi vstrajajo na svojem stališču, da je češki deželni zbor edino kompetenten za pogajanja med Čehi in Nemci. Vlada namerava sklicati češki deželni zbor dne 21. t. m.

Z Ogrska kriza. Dr. Lukács izjavlja, da je za rešitev sedanje krize v prvi

LISTEK.

Lažnjivka.

Iz knjige „Žene umetnikov“ od Alfonza Daudet.
Posl. Josip N.

Ljubil sem v svojem življenju le jedno žensko, tako nam je pripovedoval nekega dne slikar D. . . Pet let sem živel z njo v tihi sreči in zadovoljnosti. Lahko rečem, da imam le njej zahvaliti svojo današnjo slavo. Ob njeni strani mi je bilo delo lahko in navdušeno sem realiziral najzanimivejše ideje. Ko sem jo srečal prvič, se mi je zdelo, da sva si bila znana že od nekdaž, njena lepota, njen značaj in njene lastnosti so odgovarjale vsem mojim sanjam. Zapustila me ni nikoli, umrla je v moji hiši, v mojem naročju ljubeč me do zadnjega trenutka. . . In vendar me pograbi jeza, kadar se je spomnim. Če si jo predstavljam tako, kakor sem jo gledal pet let polnih solnčne ljubezni, njeno visoko in vitko postavo, njeno blede lice, ki je kazalo

izraz orijentalške židinj, njene fine in pravilne poteze, kakor izklesane iz marmorja, njeno mirno govorico, nežno in krotko, kakor njen pogled — če tako pričaram krasno bitje pred se, mu moram vedno in vedno ponavljati: „Sovražim te! . . .“

Ime ji je bilo Klotilda. V hiši mojega prijatelja kjer sva se srečala prvič, so jo poznali pod imenom gospa Deloche, in reklo se mi je, da je vdova po nekem kapitanu. In res se ji je videlo, da je mnogo potovala. Večkrat se je zgodilo, da je začela govor: „Ko sem bila nekoč v Tampico“ — ali pa: „Ko smo se nekega dne ravno usidrali v Valparaiso —“ To izvzemši pa v njenem vedenju ni ničesar spominjalo na nestalno življenje in na nered, ki je navadno posledica vednega menjavanja bivališč. Bila je Parižanka, oblačila se okusno in ni nosila nikoli kakega burnusa in se rapeja ali podobnega oblačila, po katerem se že od daleč lahko spozna ženo pomorskega častnika ali prek-

morskega trgovca.

Ko sem se zavedel, da jo ljubim, je bila moja prva in jedina misel vzeti jo v zakon. Neki prijatelj ji je razodel moje želje. Odgovorila je popolnoma enostavno, da se ne omoži nikdar več. Odslej sem se je izogibal. Ko pa sem bil vsled tega preveč pobit, razburjen in zato nesposoben za delo, sem sklenil odpotovati. Pripravljaj sem se torej na potovanje. Kar vstopi nekega jutra v moje stanovanje, kjer je bilo vse v neredu, skrinje in kovčegi odprti, pohištvo razmetano po sobi, na moje veliko začudenje gospa Deloche.

„Zakaj pa hočete odpotovati?“ me je vprašala s prijaznim glasom. . . „Ker me ljubite? Jaz — tudi jaz vas ljubim — toda“ —, glas se ji je nekoliko tresel, jaz sem še omožena.“ In pripovedovala mi je svojo zgodbo. Stara povest o ljubezni in zapuščenosti. Mož je pijančeval in jo pretepal. Ločila sta se pred tremi leti. Njeni sorodniki, na katere je bila očitvidno ponosna, so bili imenitnega stanu. Po njeni omo-

žitvi pa je niso hoteli več poznati. Bila je nečakinja velikega rabina; njena sestra, vdova po nekem višjem častniku, se je omožila drugič z glavnim oskrbnikom gozdov v Saint-Germain. Kar se tiče nje same, ki jo je mož spravil na nič, je bila k sreči dobro vzgojena in je porabila zdaj svoj talent, du se je živila. Pončevala je v bogatih hišah, v ulici d'Antin, v predmestju Saint-Honoré, glasovir in si služila tako lepe svote. . .

Cela zgodba je bila zelo ganljiva, pa tudi precej dolga. Povedala je trikrat jedno in isto in se spuščala v malenkosti in nebitvenosti, kakor je to navada pri ženskah. Več dni je bilo treba, da mi je povedala celo stvar. V drevoredu de l'Imperatrice sem najel za oba malo hišico, ki je ležala v mirni ulici, med vrtni in tihimi nasadi. Tam bi jo bil celo leto poslušal, jo ogledoval, ne da bi mislil na delo, toda sama me je opomnila na to in me poslala v atelje, in tudi jaz je nisem mogla odvrniti od njenega pou-

vrsti poklican sedanji kabinet, šele ako bi se Weckerlu to ne posrečilo, bode on (Lukacs) nastopil in poskušal rešiti to nalogo.

z Grško. Kraljevi principi in med njimi tudi prestolonaslednik, se podajo v tujino. Prestolonaslednik se povrne zopet v domovino šele, ko bode parlament sklenil, kaj naj se ukrene proti upornim častnikom. Prestolonaslednik hoče na ta način dokazati, da noče na nikak način vplivati na ukrepe parlamenta.

z Proti dunajskim protičeskim izgredom so protestirali nemški socialni demokratje na Dunaju na shodu v „Delavskem domu“ v XVI. okraju. Dr. Ellenbogen je v svojem govoru zahteval za Čeha enake narodne pravice, obsojal je nemško hujskajočo časopisje in še posebno „N. Fr. Pr.“, katero je imenoval „javno nevarnost za Avstrijo“. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se obsojajo protičeski izgredi ter se zahteva, naj se skliče parlament.

Dnevna kronika.

o V Jadranskem morju sedem morskih volkov ujetih. Pretekle dni so ujeli pri Istri ribiči z mrežami za tune sedem morskih volkov, in sicer enega velikega in šest malih. Veliki je bil 5 in pol metrov dolg. Ribičem so naredili na mreži za 2000 K. škode. Dobil so od vlade primerno nagrado.

o Dolgoletne tatvine na poštni progi Dunaj-Trst. Poštni sluga Franc Skromer, ki se že več let vozi s pošto ambulerajo Dunaj-Trst, je od 1. 1903 ponemabil več denarnih pisem v skupni vrednosti 50.000 K, ki jih je porabil za nakup dragocenosti. Kupil je tudi lepo hišo v neki nižjeavstrijski vasi. Tatu so aretirali.

o Ponesrečil se je v Inomestu atlet Ettore Tiberio, ki je lansko leto v Celju kazal svojo moč. Utrgala se je veriga, na kateri je imel priklenjenih par volov, vsled česar je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo in si je zadobil tudi notranje poškodbe.

o Sorodnica nemškega cesarja umrla. V Trentonu v Ameriki je umrla Mrs. Katarina Zimmermann, ki je tam živela 18 let. Pokojnica je bila direktka sorodnica nemškega cesarja Viljema. Kako se je preje imenovala, ni znano, pač pa se ve, da je svojo domovino in vse razkošje v Nemčiji ostavila samo, da se je zamogla poročiti s siromašnim mehanikom Henrikom Zimmermannom. Oba sta živela srečno petintrideset let, nakar sta dobila sina. Mož jo je potem zapustil in vzel dete seboj. Ona ni z nikomur občevala. — Umrla je v starosti 83 let.

o Slovenske abiturijente in akademike opozarjamo, da vlagajo prošnje za polovično vožnjo pri ravnateljstvu državnih železnic v slovenskem jeziku.

o General Steselj, veletržec s čajem in hišni posestnik. Nekdanji poveljnik portarturske trdnjave, general Steselj, se je po carjevem pomiloščenju

nastanil v Moskvi. Sedaj se poroča, da je pristopil kot družabnik k tvrđki Vasilij Petrov in sin. Tvrđka je bila na tem, da napove konkurs, pri čemur jo je pa Steselj obvaroval. Baj je kupil tudi desetnadstropno hišo v Petrogradu.

o Reško sodišče je prejelo včeraj 14 nakaznic iz Curiha, glasečih na svoto 13.320 K. Oddala jih je švicarska policija. Denar so odvzeli roparju Orlovu.

o Narodnostno vprašanje na IX. shodu češko-slovanske socialne demokracije. O tem vse sloje avstrijskega prebivalstva pretresajočem vprašanju se je razvila na shodu češke soc. demokracije dolga, temeljita in poučna debata. Narodnostni program, sprejet pred 10 leti v Brnu in obvezen za vse soc. demokrate v Avstriji, dandanes ne zadostuje več, razmere so se spremenile, potrebo revizije tega programa čutijo najbolj češki (in slovenski) soc. demokrati, katerih otroke se v pomembnih mestih z vsemi sredstvi goni v nemške šole in se njih roditelje, kateri si prizadevajo ohraniti svojim otrokom češko (in slovensko) narodnost, meče izpod strehe, goni z dela ter jim krati priliko za borni zaslužek. Pred 10 leti v Brnu sklenjeni narodnostni program je, kakor državni temeljni zakon, samo okvir narodnostne politike, pripuščajoč mnogo različnih in nasprotnojočih si stališč in razlag, zato je revizija in spopolnitev programa neobhodno potrebna. V debati o tem vprašanju je bila izražena cela skala raznih nazorov od popolne narodne indiferečnosti do radikalne jednojezičnosti in temu primerne dvojezičnosti uradov, od predloga postopnega razvoja do naravnost revolucionarne reforme javne uprave. Referent dr. Šmeral je predložil zboru vrsto premišljenih in skrbno utemeljenih predlogov, o katerih se je razvila dolga plodna debata, ki se boče pa še pisмено nadaljevala v političnih časopisih in revijah, kajti vsakemu govorniku je bilo odmerjenih čamo deset minut, kar za pojasnenje tako težkega vprašanja nikomu ne zadostuje.

Dr. Šmeralov načrt o novi ureditvi narodnega vprašanja je ta-le: 1. Izvedba popolne narodne avtonomije za vsako narodnost v Avstriji na temelju načela osebnosti v narodno-kulturnem oziru. 2. Izvedba demokratizacije, avtonomizacije in decentralizacije državne uprave in državnih uradov v vseh drugih obzirih. Konkretno stavi v dosego tega cilja te-le zahteve: a) Pri ljudskem štetju naj se določi vsakega državljana narodnost (nikakor pa ne občevalni jezik), kar je predpogoj ureditve narodnostnih pravic. Svobodo glasiti se ob tej priliki k svoji narodnosti treba vsakemu kazensko zavarovati proti zlorabi gospodarske ali politične moči. b) Vsi člani določene narodnosti tvorijo ustavno priznano, javnopravno telo, ki je izraz združenja naroda v državi s pravico samodoločbe v vseh narodno-kulturnih vprašanjih. Zakonodajni organ na tak način določenega naroda je na temelju splošne in jednake volilne pravice izvoljeni narodni parlament s kompetenco za vse narodno-kulturne zadeve; njega izvrše-

valni organ je narodna vlada. Narodni parlament naj za področje svoje dejavnosti razpolaga tudi s samostojnimi finančnimi sredstvi, katere si preskrbi na ta način, da se določene, zadostne vrste davkov proglasi za davke v narodno-kulturne svrhe in katerih prejemke se razdeli ter da narodnim parlamentom na prosto razpolaganje po ključu številne moči katere koli narodnosti. Za izvrševanje narodno-kulturnih zadev v nižjih instancah se osnujejo čisto narodni (deželni, okrajni, občinski) zastopi ter izvrševalni organi, podrejeni narodnemu parlamentu in narodni vladi. Notranji in vnanji jezik teh zastopov in uradov te vrste je čisto naravno jezik naroda, kateremu ti zastopi in uradi služijo. c) V vseh ostalih strokah državne uprave naj se odstrani dualizem med avtonomnimi in državnimi uradi ter naj se prenese pravna moč današnjih državnih uradov po angleškem vzoru na avtonomne urade. V vsi avtonomne korporacije naj se uvede splošna in jednaka volilna pravica. Uradniki v čeških uradih so Čehi, v nemških pa Nemci, tako tudi notranji uradni jezik; v mešanih okrajih se delijo uradniška mesta med sinove posameznih narodnosti po njih številu; notranji uradni jezik v teh okrajih so vsi jeziki njih uradnega okraja.

To načelo velja tudi za imenovanje uradnikov pri centralnih uradih, kateri so obvezani reševati akte v onem jeziku, v katerem je bila vloga napisana. Ako se pokaže za to potreba, sme se posamezne urade, službe interesom posebne skupine (bratovske blagajne, obrtna sodišča itd.) izvzeti iz teritorialne avtonomije ter osnovati za nje avtonomne organizacije in seveda tudi avtonomno jezikovno prakso. Pri tem se smatra celo državo brez obzira na provincijalne meje za celoto; v kolikor se tiče osnovnih državljan-skih pravic, mora biti članom vseh narodnosti povsod zajamčena popolna svoboda izvrševanja pravice zborovanja, združevanja, koalicije in tiska. d) Poleg izvedbe narodne avtonomije na personalnem temelju za narodno-kulturne zadeve, poleg avtonomizacije, demokratizacije in decentralizacije vse državne uprave, smatra češka soc. demokracija za jednako važno v narodnem oziru politiko, podpirajočo gospodarski razvoj naroda in zakonodajna socialno-politična prizadevanja, katera imajo namen, da bi imeli najširši sloji naroda svoj delež na uspehih tega gospodarskega razvoja.

Za sedanje dni zahteva socialna demokracija uvedbo splošne in enake volilne pravice v deželni zbor in v občinske zastope ter ustanovitev čeških šol za češke otroke v zaprtem (ponemčenem) ozemlju in na Dunaju.

Na konec svojih obsežnih izvajanj predlaga referent zboru to-le resolucijo:

„Shod češko-slovanske socialne demokracije nalaga izvrševalnemu odboru in zastopstvu stranke, naj začne takoj razprave s strankami drugih narodnosti, da bi bil v tem smislu revidiran narodnostni program stranke, sprejet na avstrijskem shodu v Brnu l. 1899. ter da bi bil izdelan do take

konkretnosti in podrobnosti, da bi postal za bodočnost temelj ne samo jedernatega naziranja na narodne zadeve, temveč tudi temelj jednotne politične prakse vseh socialno demokratiških strank v Avstriji.“

Nujna potreba jednotnih načel v narodnih vprašanjih in jednotne taktike v narodnostni politiki za socialno demokratske stranke vseh avstrijskih narodnosti se je v letošnjem boju vseh nemških meščanskih strank proti Čehom na Dunaju, na Nižje Avstrijskem in v takozvanem „zaprtim“ ozemlju na Češkem posebno jasno pokazala. Voditelji nemške socialne demokracije se od nemških meščanskih šovinistov le v toliko razlikujejo, da prigovarjajo Čehom, naj se dajo tiho in mirno asimilirati ter da nemške nacionalce svare naj bodo previdnejši in uljudnejši, ker s svojim barbarskim in nasilnim postopanjem vzbujajo v Čehih samo narodni odpor ter tako proces asimilacije (po domače rečeno ponemčenja) samo prečijo in zavlačujejo. Nemški socialni demokrat ne bo nikdar in nikjer privolil v asimilacijo z nemško narodnostjo od svojega češkega ali slovenskega sodruga pa zahteva to, kakor nekaj samo po sebi umevnega. V tem se pa nemški socialni demokratje motijo. Časi, ko je človek meni nič tebi nič resigniral na svojo narodnost, so za vedno minuli. Če je Nemca narodnost draga je tudi nam Slovanom sveta ter ne bomo nikdar privolili v to, da se nam jemljejo narodne in politične pravice ter da se nas degradira na državljane nižje vrste. Češka soc. demokracija je svojim nemškim sodrugom to jasno povedala s predlogom, naj se brnski narodnostni program stranke revidira in času primerno spopolni. S tem ne bode mednarodnost stranke nič trpela, baš nasprotno še pridobila bode; kajti mednarodnost tiči v razrednem boju, v boju za zboljšanje gospodarskega stanja proletarcev, za pravičnejšo ureditev razmerja med delodajniki in delojemniki, za zvišanje kulturnega obzorja delavcev in za razširjenje njih političnih pravic. Za dosego teh ciljev pa ni treba nikoga siliti, naj se odtuji svoji narodnosti in svojemu jeziku. Na to so bili nemški soc. demokratje pozabili, sklep češke soc. demokracije jih je na to energično opozoril.

Dopisi.

a Iz Trbovelj. V zadnjem času se množijo v „Slov. Narodu“ notice, ki se pečajo z našim občinskim gospodarstvom. Prikrto in naravnost dolži dobroznani dopisnik občinski odbor in zlasti župana nemškutarije in zanemarjanja javnih dolžnosti. Smo mnenja, da morajo prenašati v javnosti delujoče osebe vsako tudi najstrožjo kritiko, ako je le količkaj objektivna; tudi se ne štejemo med ljudi, ki brezpogojno hvallijo sedanje občinsko gospodarstvo; marsikatera zaostala zadeva še čaka nujne rešitve, dokaj grehov prejšnjih let je treba popraviti in tudi z nekaterimi novimi uredbami nismo popolnoma zadovoljni. Toda omenjene notice so vse kaj drugega kot stvarna kritika: so sumarična sumničenja brez stvarnih podlag, pisana torej edino z razžaljivim in škodoželjnim namenom in s tiho željo „da bi nekaj obviselo“.

Zato zaslužijo, da se jih kar najodločnejše zavrne. Hrastniški žurnalst slika razmere na našem občinskem uradu tako, kakor da bi se bilo tam z nastopom novega odbora in župana začelo nemškutariti. To se pravi vedoma obračati resnico. Faktum je namreč, da se še le pod novim županom uraduje na zunaj in znotraj slovensko, med tem ko je bil pod prejšnjim županom (slovenskim deželnim poslancem) notranji uradni jezik (zlasti občevanje z državnimi uradi) nemški in je bilo slovensko uradovanje uvedeno le v korespondenci s slovenskimi občinami itd. Faktum je nadalje, da so dolga leta (pod slovenskim županom) bili zapisniki občinskih sej itd. nemški in je še le kratko pred nastopom novega odbora zavladala dvojezičnost; danes so tudi ti zapisniki slovenski. Na Hrastniku samem je do novega odbora obstojala „Sektion des Gemeindeamtes“ s popolno nemškim značajem, ki ga je že od daleč dokumentirala samonemška štampilija — še le novi odbor je tudi ta madež odpravil. Tako je trboveljski občinski urad še le pod novim županom dobil nekoliko bolj slovensko lice;

čevanja. Resno mišljenje, ki ga je kazala s tem, mi je zelo ugajalo. Občudoval sem njen ponos in se čutil nekoliko ponižanega, ko je izjavila, da hoče živeti le od tega, kar si bode prislužila sama. Tako sva torej živela po dne vsak sebi in se sešla le zvečer v mali hišici.

S kakim veseljem sem se vračal zvečer domov! Kako težko sem jo pričakoval, če se je zakasnila in kako radosten sem bil, če sem jo našel že doma! Iz svojih izprehodov po Parizu mi je prinašala šopke in dragocene cvetlice. Če sem ji pa ponudil sam kako darilo, mi je zatrjevala smehljaje se, da je bogatejša ko jaz. In res je morala biti za poučevanje dobro plačana, kajti oblačila se je vedno izbrano in elegantno in ljubila radi ko-kečnosti zlasti črno barvo, ki ji je tudi zelo pristajala. V jedno glavno barvo svoje obleke je združila najraznovrstnejše nijanse temnega baršuna, svetlejšje svile in čipk mehkega leska

v neštevilnem stopnjevanju, kakor znajo le dame iz najimenitnejših krogov.

Njen posel ji ni bil nikakor neprijeten in mučen, kakor mi je zatrjevala. Učenke, večinoma hčere bankirjev in trgovcev, so jo zelo spoštovala in čislale; večkrat mi je pokazala kako zapestnico, kak prstan, ki ga ji je darovala kaka učenka iz prijateljstva in hvalečnosti. Razven teh ur, ko sva bila oba po opravkih se nisva ločila nikoli. Tudi zahajala nisva nikamor. Le po nedeljah je odšla ona v Saint-Germain na obisk k svoji sestri, soprogi glavnega oskrbnika, s katero se je pred nekaj časa spet spravila. Spremljeval sem jo na kolodvor; vračala se je še isti večer. Po letu sva se sestajala večkrat na medpostajah blizu kakega jezera ali gozda. Pripovedovala mi je o svojem posetu, o srčkanih otrokih in srečnem gospodarstvu. Ravnal sem z njo še bolj prijazno in ljubeznivo, da bi pozabila na svoj mučen položaj, ki ga je radi nežnočuteče nravi gotovo

bridko občutila.

Kako lepi so bili ti trenutki vselega dela in zaupanja! Nisem imel povoda niti k najmanjšemu sumničenju. Vse, kar mi je pripovedovala, se mi je zdelo resnično in naravno. Le jedno bi ji bil lahko očital. Če mi je včasih pripovedovala o obiskih pri družinah svojih učenk, je navajala celo vrsto čudnih malenkosti, malih spletk in dogodljajev, ki jih je vsekakor izmišljevala. Vse, kar se je godilo okoli nje, je smatrala za roman in njeno življenje je bilo polno dramatičnih zapletkov. Te njene izmišljotine so mi kalile srečo. Rad bi se bil odtegnil vsemu svetu in živel izključno le njej; ona pa je govorila in premišljevala o najneznatnejših in večkrat bedastih malenkostih. Ker pa je bilo njeno celo življenje doslej res žalosten roman brez povoljnega zaključka, sem mladi in nesrečni ženi rad odpustil njene trme in slabosti.

(Dalje prih.)

stremljenje sedanega županstva je v tem oziru vsega priznanja vredno in najmanj zasluži označbo nemškutarije. In to tem manj, ker se skrb za napredek ne giblje samo v mejah jezikovne politike. Tri tisoč kron je daroval novi odbor (ki se po „Narodovih“ noticah slepo drži županovega fraka) za slovensko ljudsko knjižnico in tisoč kron pripada od te svote ravno narodno najvažnejšemu društvu na Hrastniku, „Čitalnici“, kateri je baš na ta način mogoč kulturni boj z napredujočim tamkajšnjim nemčurštvom.

Teh par dejstev naj za enkrat osvetli splošna sumničenja in natolcevanja omenjenih „Narodovih“ notic. Vsake stvarne podlage pa pogreša tudi „ogorčena“ kritika nekaterih dogodkov iz zadnjega časa. Občinski lov se ni oddal nemškemu najemniku, ker je to storil že prejšnji odbor pod županom Rošem, ki je potem z ravnateljema Burgerjem in Draschem participiral; sedaj se je šlo le za odobrenje transakcije med Draschem in Burgerjem vsled česar je omogočil občinski zastop ustanovitev slovenske lovske družbe v Trbovljah. — V novem policaju je baje preskrbel župan hrastniškim Nemcem posebnega adjutanta, ki se napram Slovincem obnaša na nekvalificiran način. Resnica je, da je bil novi stražnik v občinski seji sprejet z vsemi glasovi, tudi z onimi zastopnikov hrastniških Slovencev; resnica je tudi, da se proti stražniku ni podala od Hrastničanov nobena pritožba. Še le če bi županstvo kako neobjektivno in nemškutarsko obnašanje policaja navzlic pritožbi trpelo — bi bilo graje in ostre kritike vredno! Tudi za odpoved prvemu hrastniškemu stražniku E. so iz tehtnih razlogov glasovali vsi hrastniški slovenski občinski zastopniki — v „Narodu“ pa je nastala iz tega cela afera, ki se čita kakor roman — seveda županov roman o „krutem preganjanju“ — mesto da bi dopisnik odobral stališče občine, ki smatra poklic stražnika in gostilničarja v tako velikem kraju za nezdržljiv. Značilno je v tem oziru tudi to, da šteje dopisnik razpis stražniške službe v „Slov. Nar.“, kjer se zahteva le znanje slovenščine v govoru in pisavi (prej se je vedno zahtevala tudi nemščina) županu v greh, češ, zahtevati je, gospod župan, da bodi stražnik predvsem Slovenec. Kdo ne občuduje te narodne strogosti, ki je objednem tako imperinentna naivnost?

Konečno še resen opomin. Znano je morda tudi dopisniku, da sedanje občinsko gospodarstvo ne najde preveč milosti ne v rudniških (nemških) krogih, katerim je preveč slovensko, ne pri klerikalcih, ki v sedanjem odboru skoraj nimajo zastopnikov zlasti pa nobenega „bojevitega“. Dolžnost vseh naprednih slovenskih krogov bi bila, da na napredku in izpopolnitvi našega občinskega gospodarstva in domačega javnega življenja zvesto sodelujemo, da ohranimo in izboljšamo kar je dobrega, da utrđimo pozicijo in smer novega delovanja našega zastopa ne s poveličujočo hvalo in klanjanjem, temveč s praktičnim delom in kritiko — mesto tega pa mečejo razni malkontenti iz bogve kakih ozirov polena, obljublajo „po treh letih“ maščevanje in ne pomislijo, da raznašajo svoje nestvarne in osebne napade po slovenskem in naprednem časopisju Nemcem in klerikalcem v prid in zahvalo.

z Okrajna posojilnica v Ormožu. (V odgovor „Tagbl.“ z dne 22. avgusta t. l. ter ptujskemu „Štajercu“ z dne 29. avgusta t. l.) Neki dopisnik, ki ga je iskati v neposredni bližini okoliške nemške hranilnice, se zaletava v zadnjem času po časnikih kakor „Grazer Tagblatt“ ter ptujski „Štajerc“ v okrajno posojilnico v Ormožu. Z očitnim namenom jo oškoditi kolikor največ ter opomoči s tem svoji nemški občinski hranilnici v Ormožu.

Predbaciva „Okrajni posojilnici“ nakup hramov v Ormožu, kaže na slabo obrestovanje posestev ter poudarja, da bi bilo pametneje, nakupiti vrednostnih papirjev.

Kar se tiče nakupa posestev, ve vsak človek, da se kaj dobro ne obrestujejo, a so za vsak živelj neobhodno potrebna ter je iz enakega vzroka brčkone tudi občinska hranilnica v Ormožu kupila svoje posestvo v letu 1907. za 60.000 K, ki ga ima v letu 1908 v računu z 61.630'84 K. Iz tega

hrama izkazuje v računskem zaključku za leto 1908 prejemkov 2088'— K, a izdala je za oskrbo in različne porabe 615'55 ter plačala hišnega in zemljiškega davka 521'04 K, skup torej izdala 1136'59, prejela torej iz hrama samo 951'41 K, kar daje komaj 1'5% obresti od izdanega kapitala. Ako je vedela, da se hrami tako slabo obrestujejo, zakaj si je nemška hranilnica naprtila hišo, ki se ji slabo obrestuje?

Nadalje imenuje dopisnik nakup posestev Okrajne posojilnice bedasto nakupovanje ničvrednih hiš, a ne ve, ali noče vedeti, da so to hiše, ki stoje na najlepših prostorih mesta Ormož, tako na Glavnem kakor na Cerkvenem trgu, da se nahajajo v njih najbolj idoeče trgovine ter že zbog tega dejstva reprezentivno večjo vrednost. Hiše same na sebi so bile komaj pred 12 leti deloma po gosp. Miklunu, deloma pred par leti po Okrajni posojilnici popolnoma prezidane, so potemtakem skoraj nove, istotako strešni stoli, bivši Ehrlichov hram pa je bil šele pred nekaj leti popolnoma na novo sezidan.

Predlaga nam dopisnik, da bi raje kupili vrednostnih papirjev; to je pač potrebno za nemško šparkaso, ki se peča zgolj ali večidel s hipotekarnim kreditom, ni pa na mestu za Okrajno posojilnico, ki dela pretežno le z osebnim kreditom ter ima za vse slučaje zadosti naloženega denarja, ki ji je vsak trenutek na razpolago. Kurz vrednostnih papirjev menjava dan za dnevom, vrednost posestev raste obratno dnevno ter bo se le še povečala.

Iz notic „Sloge“, kojih izvor išče dopisnik okoli Okrajne posojilnice, a se moti, sklepa, da nam manjka hranilnih vlog. Ako pogledamo računski zaključek Okrajne posojilnice ter oni ormoške nemške šparkase, vidimo, da je v letu 1908 imela Okrajna posojilnica več vlog kakor vzdigov za 129.626 kron 40 v., dočim je dobila nemška hranilnica glasom lanskega zaključka več vlog kakor je izplačala le za 5247 K 38 v. Upravičeno torej vprašamo, komu bolj nedostaje vlog — ali Okrajni posojilnici ali nemški hranilnici in ali ne prede morda slednji?

Nadalje povdarja dopisnik „Štajerca“, da je posojilnica skoraj polovico čistega dobička dobila iz tega — kar je kmetom — vložnikom še posebej z žepa potegnula.

Dočim obrestuje nemška hranilnica vloge le po 4¹/₄%, jih obrestuje Okrajna posojilnica po 4³/₄%, jih kapitalizuje pololetno ter plača rentni davek sama. Ona ne odteguje vlagateljem ničesar, tako da dobijo ti popolnoma 4³/₄% in tudi od kapitalizovanih obresti obresti.

Za varnost vlog jamčijo poleg rezervnega zaklada, ker je zadruga ustanovljena z neomejeno zavezo, vsi združniki, katerih je zavod imel glasom računskega zaključka za 1908 1243, katerih število je pa leto za letom večje.

Hranilne vloge so tedaj pri Okrajni posojilnici popolnoma varne.

Načelstvo Okrajne posojilnice v Ormožu.

v Slovanska trgovska zbornica v Rusiji. Minister trgovine in prometa je izročil ruskemu svetu na proučevanje načrt o „Slovanski trgovski zbornici“, ki jo ustanavljajo v Petrogradu Neoslovani. Slovanski trgovski zbornici je namen, da bi povspesovala in medsebojno seznanjala slovansko trgovino ter da bi iste odpirala pota v inozemstvo. V to se bodo ustanavljale podružnice v Rusiji in izven nje informativni uradi; prirejala se bodo perijodične razstave, predavanja, izdaval se bo poseben strokovni list. Slovanska trgovska zbornica je osnovana na široki podlagi, a glavni cilj je, da bo zbliževala in povzdigala slovanske narode na gospodarskem polju.

Štajerske novice.

v Nemški poštni uradniki so 8. sept. zborovali v Mariboru. Nemško državno društvo je sklicalo zborovanje spodnješt. poštnih uradnikov. Kak duh je vladal na tem „stanovskem“ zborovanju, kažejo brzogovorni pozdravi od Mačkha in Doberniga ter hujskajoči govori, v katerih ni bilo ne tora ne glasa o stanovskih vprašanjih, temveč gg. državni uradniki (največ jih je bilo iz Maribora in Ptuj) so izključno za-

bavljali na Čehe in Slovence. Kako daleč sega nacionalna prenapetost te nemške poštne gospode, kaže to, da se je neki višji oficijal Drescher iz Gradca pritoževal nad tem, da snažijo nemške šole v Gradcu slovenski posli! Če s tem ni dana nevarnost za poslovenjenje teh šol, pa tudi ne vemo kaj! Predsednik tega famoznega stanovskega društva, neki Šmid z Dunaja je samo tožil o počenjenju poštnih uradov na Dunaju in s povzdignjenim glasom kričal, da morajo avstr. pošte ostati nemške! K sreči imajo tu še govoriti tudi zastopniki slovanskih davkoplačevalcev in ne samo besni nemčurji! Mi bomo vstrajali na svoji zahtevi, da morajo pošte uradovati za nas slovenski, in pozivamo naše občinstvo, naj se germanov pri naših poštnih uradih nič ne boji temveč vstraja pri slovenski govorici in slovenskih zahtevah. Kdor ne zna pri nas slovenski, pa naj odide v nemške kraje.

Slabo streljate. Mariborski Woschnaggovi zavezniki pri „Straži“ bi radi zabrisali grozoviti atis njih izdajalskega mešetarnjenja z Woschnaggom. Zato skusijo iskati rešitev v drznih trditvah, da se je baje tudi dr. Kunkovec pogajal z Woschnaggom. Takrat so pa mojstri obrekovalci pri „Straži“ cilj zgrešili. Izvrševalni odbor narodne stranke je namreč glede cele Woschnagga se tičoe zadeve popolnoma solidaren, vse se je zgodilo z vednostjo in odobrenjem celega izvrševalnega odbora stranke in je torej brezuspešna vsaka spletkazoper posameznike. Razloček je ta: Z narodno stranko se je Woschnagg skusil pogajati, pa je dobil brco, s klerikalci se je pa po lastni izjavi, česar tudi dr. Vrstošek ne upa tajiti, res pogajal, in sicer, kakor je „Straža“ z zamolčanjem odpadniškega škandala potrdila, z uspehom. Kupnina sicer ni znana, plačalo jo bode pa gotovo — slovensko ljudstvo.

v Obrekovalcem pri „Straži“ končna beseda. Viktor Cencič, odgovorni urednik „Straže“, je podlega lažnjivca, ki sem mu glede njegovih trditvev o meni zalučal v obraz, mirno vtaknil v žep, in pravi samo še, da sem ga „opsoval“. Vedno pa še laže, da sem za denar sodeloval pri uredništvu že imenovanega svoječasnega mariborskega v socialističnem (in ne nemškem!) duhu pisanega lista „U. M. Z.“ Zaradi te trditve imenujem Viktorja Cenciča ponovno podlega lažnjivca in mu bom dal tudi priliko, da to svojo trditvev pred sodnijo dokažem. Konstatiram le še, da se nisem nikdar v nobenem časopisu podpisal z „Alois Spindler“, konstatiram nadalje, da bi morala „Straža“ tudi marsikaterega slovenskega učenjaka in slovenskega politika (med njimi tudi dr. Šušteršiča in dr. Korošca!) imenovati „nemškega pisatelja“, če bi to lastnost izvajala iz tega, da je kdo kedaj kak spis spisal za kateri nemški časopis. Naj bo torej povedano „Straži“, da sem pisal tudi že v „Nene Freie Presse“, „Politik-Union“ in druge tudi nemške časopise. Kdo je pisal pred leti v graško „Tagespost“ članke o spodnještajerskih politični razmerah, o tem naj se blagovolijo častiti pisaci pri „Straži“ na pristojnem mestu informirati, ker meni ni tozadevno nič znano in tudi nisem nikak informacijski biró. S tem je zame ta zadeva do sodnijskega postopanja končana, ker nimam toliko zlatega časa na razpolago, kakor sofisti pri „Straži“.

Vekoslav Spindler.

z „Stražine“ pobožne želje. V nekem uvodniku, pisanem baje iz Ljubljane, skuša „Straža“ sejati prepir v slovenskem naprednem taboru na Kranjskem. Skuša namreč nekaterim mlajšim vodjem napredne stranke na Kranjskem, ki so kot visokošolci pripadali narodno-radikalni struji, očitati nezna-

čajnost, da delujejo danes v takozvani „liberalni“ stranki. Članek bo gotovo vzbudil pri prizadetih vesel smehljaj; kdo je tudi danes razven „Straže“ tako naiven, da bi ne videl, da je le koristno, ako se mladi ljudje z novimi idejami in svežo delavnostjo pridružijo starejšim in delajo v prosepah napredne ideje? Zakaj graditi novo poslopje, ako se da s pridom delovati v praktično preurejenem starem? Klerikalci bi seveda najraje videli, da bi se ustanovila še ena napredna stranka na Kranjskem, da bi potem tem lažje uničili — obe. Čudimo se splošno, kako še more govoriti glasilo Roškarjevo, Cencičovo, Vrstoškovo in Povalejevo o — značajnosti?

v Jutri 12. sept. v Celje. Dopolodne zaključek poučnega tečaja in ustanovitev pokrajinske zveze štajerskih C. M. podružnic. Opoldne velika narodna slavnost v vseh prostorih celjskega Narodnega doma — slavnost kakor je še slovensko Celje ni videlo, slavnost ki naj poživí naš narodni ponos, ki naj mogočno pokaže našo moč in napredek za slovensko Celje. Vršijo se za to slavnost velikanske priprave, prihitite jutri k nam v Celje vsi, ki cenite to naše slovensko štajersko središče in odobravate naše delo, pridite prijatelji slovenske pesmi in ne prisiljene domače zabave! 12. september je narodni praznik celjski!

v Jutri dopoldan v „Sokolski dom“! Začetek zaključenega zborovanja poučnega tečaja Z. N. D. ob 9. uri dop. Prvi predaval dr. Pavel Grošelj iz Ljubljane o modernem svetovnem nazoru, potem pa se vrši ustanovitev pokrajinske zveze štaj. C. M. podružnic. Celjski in okoliški Slovenci, prihitite v velikem številu k zborovanju!

v Izlet na stari grad so priredili včeraj proti večeru udeleženci poučnega tečaja Z. N. D. v obilnem številu pod vodstvom gg. A. Peska in Al. Trstenjaka. Ogledali so si znamenite razvaline gradu nekdanjih zagodovino Slovencev tako pomembnih celjskih grofov. Prej so si ogledali tudi v nemški cerkvi 18 glav celjskih grofov, med katerimi se nahaja tudi glava zadnjega celjskega grofa Ulrika II., katerega so umorili zarotniki v Belgradu l. 1456.

v Celjske sokole napada mariborski listič „Straža“, katerega urejuje znani vinski strokovnjak in znanec šentlenarskega sodišča Cencič. Imenuje jih „srajce“ in da so po ulicah v Celju peli umazane pesmi in skrajno klafarsko govorili, ko so se 5. sept. vračali s petrovške veselice v Celje. Res je, da se tisti večer sokoli niso niti vračali po železnici in po ulicah v „Sokolski dom“, temveč so prišli po cesti iz Petrovč in so se mesta sploh ognili, ko so šli v „Sokolski dom“. Da mariborskih in celjskih duhovnikov ni sram tako grdo lagati! Sploh pa jim častitomo, da psujejo sokole z Nemci vred. Kaj sicer skovikajo žalostni celjski čuki, ki si še na beli dan ne upajo, o sokolih, je tem popolnom vsejedno!

v Opozarjamo občinstvo na današnji inserat g. Iliča in njegovo slaščičarno v Mariboru, gornja gospodska ulica 38, toplo priporočamo.

v Klub „Slogo“ so si ustanovili sinoči Srbi in Hrvati v Celju. Sedež mu je rdeča soba „Narodnega doma“. Želimo prospeha! Izvolil se je sledeči odbor: predsednikom g. Vasiljevič, taj. Konjicija, blagajnikom g. Kovačević, odboriki gg. Prica, Prasečki, Janoček; revizorja: Lisjak in Milan Berič.

v Na Bregu se priredi v nedeljo 19. tm. velika vinska trgatev na vrtu in prostorih gostilne Radej. Spored prinesemo pravočasno.

v Obletnico žalostne smrti cesarice Elizabete so včeraj obhajali po celi državi s črnimi mašami.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo „Lastni dom“ v Celju,

Rotovške ulice šte. 12 priporočamo obrtnikom in trgovcem za nalaganje denarja, za inkaso, za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Najboljše pecivo in različne kandite se dobe v novi slaščičarni

E. Iliča v Mariboru
Goraja Gosposka ul. št. 38.

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in risank

Največja zaloga tiskovin za privatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

priporoča izvrstna spodnještaj. vina.

Najboljši časopis za inseriranje je

„Narodni Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila na tiskarska dela

katera se izvršujejo v lastni Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se kupi steklena in porcelanasta posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje v političnem boju sta

„Narodni List“ in „Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in risalnih potrebščinah

po zmernih cenah se dobijo vedno v

Zvezni trgovini v Celju

Naročajte in razširjajte

„Narodni List“

Josip Zabukovšek krojaški mojster v Celju

priporoča svojo zalogo oblek ter izdeluje obleke po meri od navadnega do najfinjšega kroja.

Na dober razvoj

Vašega podjetja

polagamo največjo vrednost kajti Vaš pro-speh je tudi naš pro-speh!

K temu bi Vam najslužil ta reklamni stolp z najgotovjšim uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

v Prodaja lekarn. V Celju se govori, da namerava priti lekarna pri Mariji pomagaj na glavnem trgu v druge roke. Baje se poteguje za njo neki Nemec Richter z Dunaja.

v Srebrno poroko je obhajal dne 9. septembra g. Franc Repič, tržan v Ljutomeru s svojo blago soproto. Na mnoga leta!

v Podpisi za Roseggerjevo dvalmilijonsko zbirko so dosegli štev. 420. Slovenski rodoljubi, občine, korporacije, skrbimo, da jih s svojo zbirko za C. M. družbo dohitimo!

z O nameravanem imenovanju Pirstingerjevem docela molče klerikalni listi. Ali na ljubo deželnemu odborniku g. Robiču?

v Zaradi razmer pri brežiškem okr. glavarstvu je posredoval v ministerstvu notr. zadev dr. Benkovič. Omeniti je, da je posredoval v zadevi sokojske slavnosti v Brežicah dne 5. sept. pri istem ministerstvu tudi drž. posl. dr. Ploj.

v V pokoj je stopil šolski vodja na leitersberški šoli v Mariboru gosp. Mih. Nerat. V njem zgubi ta zavod, katerega so že tolikokrat naskočili Nemci, da ga docela ponemčijo, moža, ki je deloval na njem dolgo vrst let v povspreh slovenske dece. Še na mnoga leta!

Za štaj. deželnega glavarja bode imenovan znova Edmund grof Attems, za njegovega namestnika pa po poročilih iz Gradca dež. posl. dr. Jankovič. Nemški kršč. soc. so sicer zahtevali, da bi bil vzet namestnik iz njihovih vrst, čemu pa vlada z ozirom na Slovence ne bode ugodila.

v Hrastniški Nemci in nemškutarji prirede to nedeljo izzivalno slavnost, seveda zato, ker prirede ljudsko slavnost tudi Slovenci.

v V Puntigamu pod Gradcem se je pripetila včeraj zjutraj majhna železniška nezgoda. Neki vlak s praznimi vozovi, namenjen v Lipnico, je trčil v dva tovorna voza in ju vrgel s tira. Jeden je razbit, drugi prevržen. Izmed železniškega osebja se nikomur ni primerila večja nesreča.

v Veliko učiteljsko zborovanje za izboljšanje gmotnega položaja učiteljstva se vrši danes v Gradcu. O zborovanju priobčimo daljše poročilo.

v Ptujski občinski svet je sklenil 10 K davka za vsakega psa; ako se pa davek ne plača do konca februarja, se poviša na 15 kron.

v Njegov ideal! Na svojem shodu v Št. Janžu na dr. p. je poslanec Ozmeč govoril tudi o prispevkih države za ljudsko šolstvo, seveda svoji plitvi izobrazbi primerno. Dejal je prilično: „Dozdaj država ni nič prispevala, zato je vsaki prošnjji za zidanje novih šol ugodila; če bo pa tudi država morala prispevati, si bo premislila in ne bo tako hitro kake šolske stavbe dovolila.“ Kako lepo, kaj — in kako idealno! Čim najmanj šol — sploh nobenih šol, to bi bil tako ideal raznih osrečevalcev ljudstva Ozmečeve baže. — Značilno je, da so poslušalci, ki jih je prital kaplan Agrež na shod, med celim Ozmečevim govorom edino pri tej točki ploskali in pritrdjevali. Slava „zavednim“ volilcem!

v Štajerski klerikalni učitelji, imenovani „slomškarji“, si hočejo ustanoviti lastno društvo.

v Mariborčani nameravajo v večjem številu posetiti veselico izobražev. društva v Gorici pri Račah, ki se vrši v nedeljo 12. sept. popoldne. Ali se udeležite tega izleta tudi Vi?

v Klerikalna rajfajznovka se je ustanovila pri Sv. Bolfanku na Bišu.

v Na Ptujso so lepitravniki v našem. Oglejajo se lahko na minoritskem trgu in v gospodski ulici. Ponudbe se naj naslovijo na mestno občino.

v Slovenski naprednjaki! „Slov. Gospodar“ vas v zadnji svoji številki v nekem pristno klerikalno hinavskem podlistku imenuje lenuhe, postopače in žganjarje. Zapomnite si to! Tako si upa glasil „slovenskih“ duhovnikov zmerjati tisoče in tisoče poštenih slovenskih mož na Štajerskem, ker po svojem političnim prepričanju ne morejo biti pristaši stranke mariborske duhovščine, kateri načeljuje Roškar, ki je svoj čas v Wagnitzu vstrelil svojo gospodinjo!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Hmeljski trg v Žalcu.

a Žalec, 11. sept. Kupčija mirna, cene neizpremenjene. Danes se je prodala večja partija prima hmelja po 380 K za 100 kg.

Hmeljski trg v Norimberku.

d Norimberk, 11. sept. Dovož 300 bal, prodanih 200 bal. Tendence mirna, pa trdna. Cene nespremenjene.

Cesarska zahvala moravskemu prebivalstvu.

d Veliki Mezežič, 11. sept. Cesar je poslal moravskemu namestniku bar. Heindolu lastnoročno pismo s pooblastilom, da ga objavi. V pismu izraža sivolasi vladar svoje veselje in zadovoljstvo nad udanostjo obeh narodov na Moravskem in se zahvaljuje za mnoge dokaze ljubezni vladarski hiši in četam, katerim je prebivalstvo izkazovalo premnoge simpatije. Cesar sporoča na to prebivalstvu zahvalo in priznanje.

Konference na Dunaju.

d Praga, 11. sept. „Den“ poroča z Dunaja, da so nameravali izdati zastopniki večine v češkem deželnem zboru (Čehi in konservativni veleposelniki) skupno izjavo, v kateri bi se povdarjala skupnost v vseh narodno-političnih vprašanjih. Mladočehi so se toplo zavzeli za to idejo, dočim so se ji agrarci z vso silo uprli.

d Dunaj, 11. sept. Prihodnji teden se bode posvetoval ministerski predsednik z nemškimi in češkimi agrarci. Pogajanja se bodo vršila v prvi vrsti zaradi pogodb z balkanskimi državami, potem pa tudi zaradi delovanja v parlamentu. Danes je sprejel ministerski predsednik baron Bienenrth češkega deželnega maršala princa Lobkovic. Razpoloženje za dosego sporazuma v češkem deželnem zboru je ugodno.

d Praga, 11. sept. „Pravo lidu“ poroča, da se češki narodni socijalci ne bodo udeležili posvetovanj v drž. zboru, da izrazijo svoj protest proti temu, da vlada ne zabrani protičeških demonstracij na Dunaju in da ne dovoli zopetne otvoritve čeških šol na Dunaju in v Poštorni.

Kriza na Ogrskem.

o Budimpešta, 11. sept. Upanje, da se bode vlada sporazumela s sedanjem večino v parlamentu, se potrjuje. Zelo vpoštevajo izjavo grofa Apponyija, ki je rekel, da je sedaj sploh nemogoče misliti na ustanovitve samostojne ogrske banke; ako mislijo gotovi ljudje še delati težave v tem oziru, bode nastal polom v neodvisni stranki. Danes se vrši v stanovanju še zmiraj bolnega Košuta prvi ministerski svet, ki se bode ukvarjal s političnim položajem.

Praška trgovsko-obrtna zbornica obsodila dunajske demonstracije.

a Praga, 11. septembra. Načelstvo praške trgovsko-obrtnice je sklenila razglas, v katerem izreka svoje

obžalovanje, da je prišlo na Dunaju do demonstracij, ki utegnejo zelo škodovati živahnemu kupčijskemu prometu med Dunajem in Prago. Dunajski trgovci in obrtniki naj bi se zategadelj s svojim vplivom zavzeli za to, da bi se enaki dogodki ne ponavljali.

Drobne novice.

a Veliki Mezežič, 11. sept. Cesar Viljem je včeraj popoldne odpotoval čez Iglovo naravnost v badensko glavno mesto Karlsruhe. Sloves obeh vladarjev je bil zelo prisrčen.

a Dunaj, 11. sept. Kapitan Sverdrup je poslal dunajski „N. Fr. Presse“ brzojavko, da je dr. Cook po njegovem mnenju dosegel severni tečaj in da so napadi gotovih list in pa majorja Pearyja nanj popolnoma neopravičeni.

a Rim, 11. sept. „Agenzia Stefani“ poroča, da v ruskih oficij. krogih ne vedo ničesar, da je ruski car odložil svoje potovanje v Italijo. Ako bode carica bolehal, bo car sam potova decembra v Italijo.

Kranjske novice.

a III. shod narodno-radikalnega dijaštva se vrši v dneih od 16. do 19. septembra v Ljubljani. Kdor se hoče shoda udeležiti in reflektira na brezplačno prenočišče in na druge olajšave, naj se pravočasno oglasi. Tovariše poziljamo, da pridejo s trakovji svojih akademičnih društev. Natančnejši vspeled pravočasno. Vsa pisma naj se naslavljajo na: Pripravljalni odbor za III. shod nar. radikalnega dijaštva v Ljubljani, „Mestni dom“ „Prosveta“.

a Meja med Kranjsko in Hrvatsko. Kranjska in Hrvatska se že radi meje po nekod dolgo vrsto let prepirata. Temu hočejo sedaj storiti konec potom kompromisa. Pri Suhi so že mejo regulirali na korist Kranjske, a pride še na vrsto, kostanjevski, krški, metliški in črnomaljski okraj.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

135. dan razprave.

Državni pravdnik trdi nadalje, da je drugi dokaz za veleizdajo Gjorgje Nastič. On da je dokazal, kako je pri „Slov. Jugu“ bil poseben odbor, ki je imel namen, uprizoriti veleizdajo in ustanek. Tisek je baje vedno ščuval narod, češ, da po krivici stoka v avstrijskih verigah. Državni pravdnik trdi, da so Nastičeve izpovedbe potrdile bilježke, ki so jih našli pri Milanu Pribečeviću.

Po kratkem odmoru veli pravdnik, da je obrana hotela pokazati Nastiča kot agent-provocateurja, kar se jej pa ni (!) posrečilo. Protislovja v Nastičevih brošurah „Finale“ in „Moje afere“ so baje samo navidezne. (!) Branitelji, da so hoteli samo na škodo Avstrije dokazati, da se Nastiču ne sme verovati. S tem je Accurti končal razpravo o Nastiču.

136. dan razprave.

Danes je navzočih 15 braniteljev. Branitelji so izpovedali, kakim redom in katere skupine bodo zagovarjali. Pravdnik za tem nadaljuje, da so obtoženci res hoteli, da se srbski del avstrijskih dežel odtrga od Avstrije. Srbska samostalna stranka je baje glavni nositelj in gojitelj veleizdaje. Različni zagovorniki vsemu temu odgovarjajo. Accurti obžaluje, da niso mogli poloviti vseh veleizdajnikov in da baš kolovodij niso zaprli. Trdi, da je dokazano, da so eni delovali posredno, drugi pa neposredno za odcepitev srbskih delov od Avstrije. Na to prehaja na posamezne obtožence po okrajih. Prvi je Vrginmost - Topusko z obtoženim A. Pribečevićem.

Narodni gospodar.

d Kako se dela iz hruševca — šampanjec? Na 50 l sladkega, pa čistega mošta izpod preše se vzame 3 l finega vinskega cveta in poldrugi kg

sladkorja ter se pusti v pripravnem sodu vreti. Pozneje se pridene 3 g pomerančnega cvetja (se dobi v lekarni) in 7 g hrastove skorje. Čez dober teden se tekočina spravi v navadne steklenice, kakoršne se sploh rabijo za šampanjec, ter se pridene v vsako steklenico po eno žlico stolčenega sladkorja. Steklenice se zamaše in zamašek poveže z žico. To pijačo celo večaki težko ločijo od pravega šampanjca.

v Kako se kravi zabrani nadležno otepavanje z repom pri molži? Vzame se približno 3 m dolga tenka vrv, kateri se konca zvežeta skupaj. K temu zvezanemu koncu se pritrdi vrečica, napolnjena z dobrim periščem drobnih kamenčkov. Tazanjka iz vrvi se obesi ob molži kravi na križ in sicer tako, da visi obtežena vrečica ob repu navzdol. Krava bode tako prisiljena z repom mirovati tako dolgo, da se ji zanjka odvzame in v enak namen obesi zopet drugemu živinčetu. Naprava je zelo preprosta, pa zanesljiva.

Tržne cene.

10. septembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 10. septembra:

Pri današnjem prometu je vladalo že bolj ugodno razpoloženje na podlagi severoamerikanskih poročil. Kurzi so se in tendenca troho poboljšali. Pri pšenici in rži so cene narasle po 5 v. Tudi pri ovsu; ječmen in koruza sta nazadovala za 10 v.

Sladkor. Praga: 10. sept. sur. sladkor prompt K 26'80, nova kampanja K 24'70. Tendence uporna. — Vreme: toplo in vedro.

Sladkor. Trst, 10. septembra: Centrifugal Pilés prompt K 31½ do K 32½, za november-marec K 30½ do K 31. Tendence uporna.

Budimpešta, 10. sept. Pšenica za oktober K 13'59, pšenica za april K 13'78, rž za oktober K 9'57, rž za april K 9'87, oves za oktober K 7'33, oves za april K 7'61, koruza za september K —, koruza za maj K 7'09.

Pšeničnih ponud zmerno, veselje kupiti zmerno, tendenca trdna, prometa 30.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica 5—10 v višja. Drugo trdno. Vreme: lepo.

Budimpešta, 10. sept. Svinjad: ovske stare, težke — do — v., mlade težke 141 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 145 vin., mlade, lahke 144 do 146 vin.; zaloga 26.857 komadov. Pri-gnano 219 kom., odgnano 676. Ostalo torej 26.428 komadov. Tendence: živahna.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72, pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejša gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K.

Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73, pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74, zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinib, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75, krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76, niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštne povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

Se dva dijaka

sprejme učiteljska rodbina v Ljubljani v oskrbo. — Stanovanje v lastni vili, v najzdravšem kraju mesta, :: vrt in kopelj na razpolago. :: Oglase prijavite na naslov: „Mestni učitelj K. W.“ Ljubljana, Wolfova ul. št. 5., III. nadstropje. 430 3-3

Dva mlajša

dijaka

iz boljše rodbine se sprejmeta na stanovanje in hrano. Strogo nadzorovanje. — Vpraša se v Celju, Gledališke ulice št. 5, I. nadstr.

Najboljša prilika za nakup!

Krasna žepna ura z verižico samo 3 K 50 h.

30.000 komadov razprodanih, zato pošljem krasno 36 ur (ne 12 ur) tekočo remontoarko s sidrom od „Gloria-srebra“ s švicarskim mehanizmom, lepo graviranimi pokrovi in s kazalom za sekunde, ki dobro gre, z lepo pozlačeno ali posrebrano verižico vred za same 3 K 50.

Nadalje ponujam pristno pozlačeno remontoarko s sidrom, najboljše vrste s švicarskim mehanizmom ter s pozlačeno verižico vred za 5 K. 3 letno pisarno jamstvo za vsako uro. — Razpošiljanje s poštne povzetjem S. Kohane. Eksportna hiša za švicarske ure, Krakovo št. 450. Neštete zahvale in ponovna naročila. Za neugajajoče se denar vrne. 425 3-2

Zlato na obroke!

Vsakdo, ki pošlje K 14.—, dobi pristno zlato „Plaque“-uro, z dvojnimi pokrovom, petletnim jamstvom in nadalje 14 karatno zlato verižico, moderne fazone, 56 gramov težko, uradno punci-rano, za 150 K na obroke po najugodnejših pogojih. Plača samo 5 K na mesec, pa bode možki ali ženska. Prvi znesek jemljemo tudi po povzetju. Ogrska industrija ur, (Ungarische Uhrenindustrie) Ujbanya št. 169 (Ogrsko) 400 10-4

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

— Vzorci franco. —

Priporočamo našim rodbinam Kolinsko cikorijo.

Darujte za Narodni sklad!

Edina narodna trgovina s čevlji Štefan Strašek v Celju

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za dame in gospode, kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. — Velika izber čevljev za jesensko in zimsko sezono. Vse po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 76 4-2

Cesarja Franca Jožefa I.

Hmeljarska in zelenjavška šola v Žateu na Češkem. (Javni učni zavod.)

Poučni jezik nemški. Kot predizobrazba je potrebno absolviranje ljudske in meščanske šole. Učna doba doba traja dve leti in sicer od 3. novembra do 15. junija. Teoretični poduk v vseh kmetijskih strokah v enakem obsegu kakor na poljedelskih šolah. V specialnih strokah, kakor obdelovanju hmelja, zelenjave in sadnega drevja tudi praktični pouk; pouk v kolarstvu, sedlarstvu ter postavljanju in napeljevanju hmeljiščnih žic. V posebnih kurzih pouk o pravilnem obravnavanju parnih kotlov ter o umni čebeloreji. Lastna vzorna hmeljišča, zelenjavski in sadni vrti, drevesnice, poskusne hmeljske sušilnice, zimske grede, kakor tudi poskusno gnojenje gred. Novo, vzorno urejeno šolsko in gospodarsko poslopje. V zvezi z zavodom je poskuševalnica in preizkuševalnica za hmelj in zelenjavo. Začetek šolskega leta je 3. novembra 1909. Prospekti in pojasnila se dobijo pri ravnateljstvu. 445 4-2

Ne zamudite ugodne prilike!

Po najnižjih cenah priporoča

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje

izvrstne grozdne mline z obiralno pripravo, stiskalnice, slamoreznice, reporeznice, kakor vsakovrstne poljedelske stroje, peči vseh vrst, tudi za kurjavo z žaganjem, štedilnike, prenosne kotle, kotle za perilo in žganje.

Nepremočljive vozne plahte, umetna gnojila vseh vrst.

V zalogi ima še nekaj mlatilnic, katere oddaja po posebno znižani ceni, da zaloge teh strojev popolnoma izprazne.

Nagrobne križe in svetilke v največji meri.

Odvetnik dr. Alojz Bratkovič

vljudno naznanja, da je otvoril s 1. septembrom 1909 svojo

odvetniško pisarno v Slov. Gradcu.

Šolske potrebščine

kupite po ceni in dobro edino pri tvrdki

GORIČAR & LESKOUŠEK

v Celju, Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih.

Zaloga šolskih tiskovin, papirja, peres, svinčnikov, peresnikov, raznovrstnih črnih in tušov, kamenčkov, gob, tablic, uradnih zavitkov in strun.

Na debelo! Na drobno!

Triletna garancija!

Mesto samo Nikdar več v življenju 18 K 8 K. se vam ne bode nudila prilika, kakor sedaj, da za smešno ceno

samo 8 K mesto 18 K dobite eno jako lepo gloria-srebrno remontoir-anker uro, jako močno, z dvojnimi pokrovom, fino izdelanim strojem in z 10 kamni, z verižico in priveskom za 10 kron.

Razpošilja po povzetju tvrdka ogrska industrija ur (Ung. Uhren-Industrie) Ujbanya 169, Ogrsko. 440 15-1

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica števil. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejem takoj več pomočnikov.

Razširjajte 'Nar. Dnevnik'.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-69

Poštna naročila se izvršujejo točno in solidno.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo špecijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaske Radgonske, Preblauerske, Kostivniške slatine, Gieshübler, Gleichberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjše pristne slivovke, kakor krajskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanca, katerega dajem pri večjem odkupu po tovarniških cenah, nakar še posebno opozarjam prireditelje raznih veselice.

Opozarjam kmetovalce na razna jesenska semena, kakor repno, deteljno (rdeči inkarnat in ajdno). Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse poljske pridelke. Prodajam pravi zabukovski premog (Glanzkohle) po najnižji ceni cele voze in na drobno.

Na drobno in debelo.

Na drobno in debelo.

Štirikrat na teden sveža, doma žgana kava.

Štirikrat na teden sveža, doma žgana kava.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-87

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbo stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-43

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.**

56 52-84

POSOLJILNICA V CELJU

Telefon števil. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

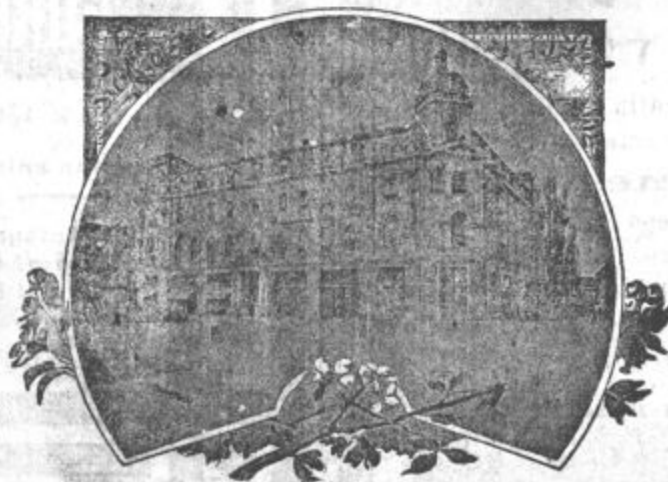
Telefon števil. 22.

POSOLJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadruženikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOLJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov.**

Poštne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po **4 1/2%**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6%**, **5 1/2%** in **5%** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-84

Narodna založba v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetijskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

Pozor! Predno si kupite uro, ogledajte si moje velikiško zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Darujte za Nar. sklad!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajocimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fond: 44.437.036-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486-35 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposki ulici šte. 12.

261 32-15

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Poštno hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradiuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vlozne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račni glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Razširjajte napredna časopisa „Nar. Dnevnik“ in Nar. List“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. ***

izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst grata in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: *** lavanje napisov v iste. ***

Dobite za eno krono
moško, žensko ali deško

uro z verižico vred.

Da upeljemo svojo trdiko z urami in dragocenostmi vsake vrste v širne kroge, pošljemo vsakomur, ki pošlje 1 K (tudi v znamkah) za poslovanje in poštino, elegantno verižico z ilustrovanim cenikom, kakor tudi navodilo, kako je zastonj dobiti lepo uro. — Pišite takoj na Ogrsko industrijo ur (Ungarische Uhrenind.) Ujbanya št. 169 (Ogrsko). 401 10-4

Spretnega dečka

sprejme kot učenca **Šimon Böhner**, krojač v Voitsbergu
449 3-1

Triji lepi močni

vinski sodi

z vrati, prostornina po 600 litrov, se takoj prodajo v vili „Regina“ pri Celju. 433 2-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih tazonah in po solidnih cenah.

Narodna dolžnost vsake slovenske
gospodinje je, da zahteva v vsaki
trgovini le izborno

z znamko **„tiger“**

28 51-23

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Suhe gobe

sploh vsakovrstne dež. pridelke
kupi

A. KOLENC v Celju,
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Solnate vreče

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Zabukovski premog

na cele vozove se dobi po ceni pri

A. KOLENCU v Celju.

Na debelo in drobno!

Šolske potrebščine
vseh vrst se
dobe v najstarejši slov. trgovini
s papirjem in risalnim
orodjem itd.

Zvezna trgovina
Celje, Rotovška ulica

Vi

prihranite veliko denarja, ako
nakupite za letošnjo jesen in
zimo v **veletrgovski hiši, R. Stermecki, Celje**. Vzorci proti vrnitvi
in pošiljatve čez 20 K franko.
Posebno poceni je: 1. kos,
14 m, za 16 prtičev, debelega
in najmočnejšega belega
platna samo 16 K.

Na drobno!

Nova slaščičarna v Mariboru.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam,
da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gosposki
ulici št. 38, moderno urejeno slaščičarno.
Imel bodem vsak dan **sveže in okusno pecivo**
ter vse v to stroko spadajoče stvari. —
Priporočam cenjenim odjemalcem, posebno
gg. trgovcem tudi svoje **kandite**.

Za mnogobrojni obisk se pripočočam z odličnim spoštovanjem

Eman Ilich.

447 3-1

Na debelo!

Pekarija ♦♦ Slaščičarna ♦♦ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21

Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26

Zunanja naročila točno! 78 24-13 Cene nizke!

Poštno-hran. rač. št. 846.428.
1143 zadružnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—.

Ustanovno leto 1881.

Rez. zaklad os. K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 5% z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po 4³/₄% od dne do dne s poluletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpolago. Posluje vsak dan; posebni uradni dan za stranke pa je izvzemši praznike vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franz Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franz Pikel**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.